Norges Bank

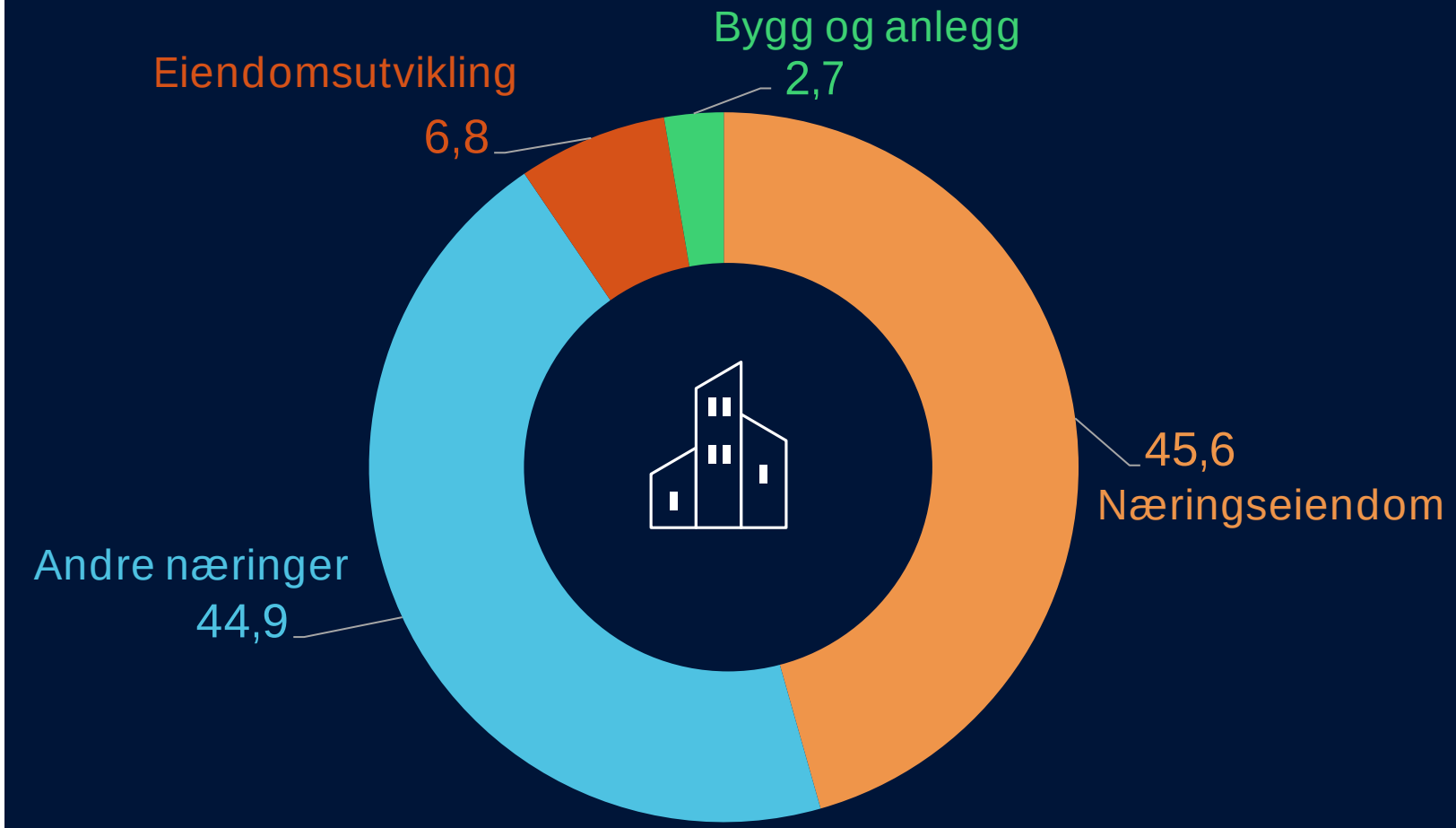
Boligbygging, tomteverdier og eiendomsutviklere i et krevende marked

Anna Emilie Iden

Bankenes store eiendomseksponering gjør sektoren viktig for finansiell stabilitet

Bankenes eksponeringer

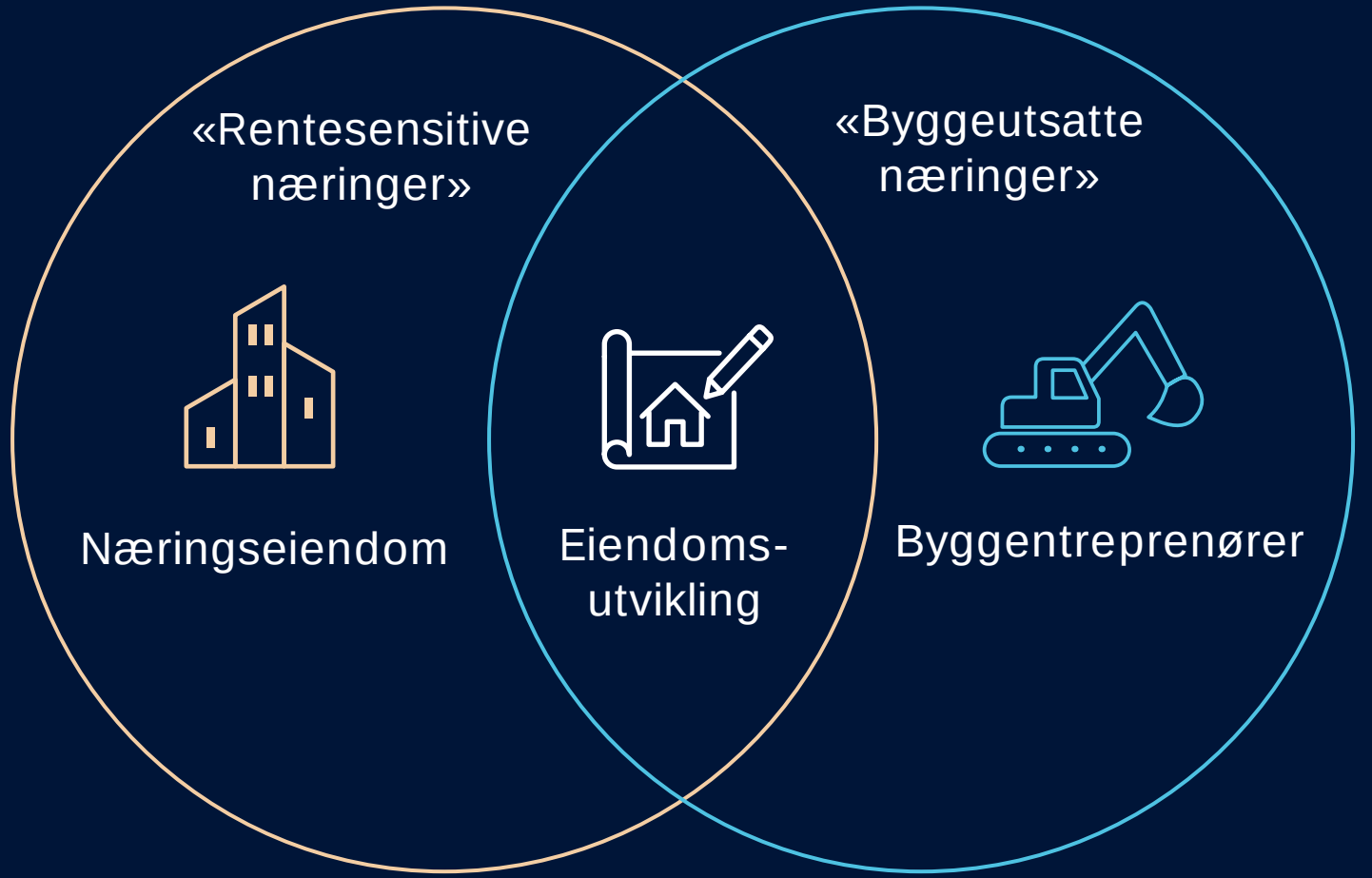
Utlån til ulike næringer som andel av samlede foretaksutlån per september 2026. Prosent

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Eiendomsutviklerne rammes gjennom to risikokanaler

Økte rentekostnader

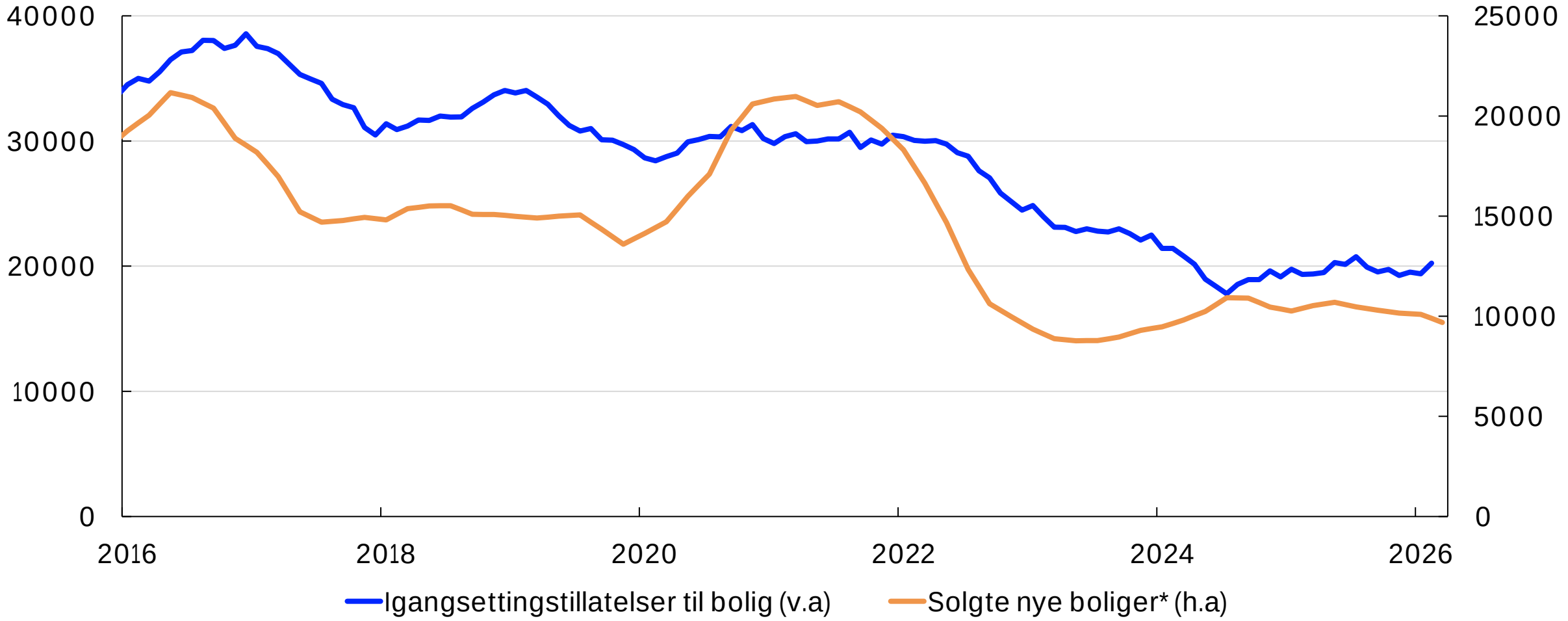

Lavere byggeaktivitet

Fortsatt lav aktivitet i nyboligmarkedet

Antall boliger. Sum siste 12 måneder

*Inkluderer boliger i prosjekter med mer enn 15 enheter. Statistikken er transformert fra tomånedersfrekvens til enmånedsfrekvens.

Kilder: ECON Nye boliger, Samfunnsøkonomisk analyse AS, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Mange prosjektkalkyler går fortsatt ikke opp

Kilde: Norges Bank

Slik beregner vi tomterelatert verdi

Bruktboligprisen gjenspeiler både bygningen og tomten

$$\hat{T}_t = P_t^{\text{brukt}} - \delta C_t^{\text{ny}}$$

Tomterelatert verdi | **Bruktboligpris** | **Aldersjustert bygningsverdi**

Hvordan anslår vi bygningsverdien?

1. **Erstatningskostnad ved nybygging**

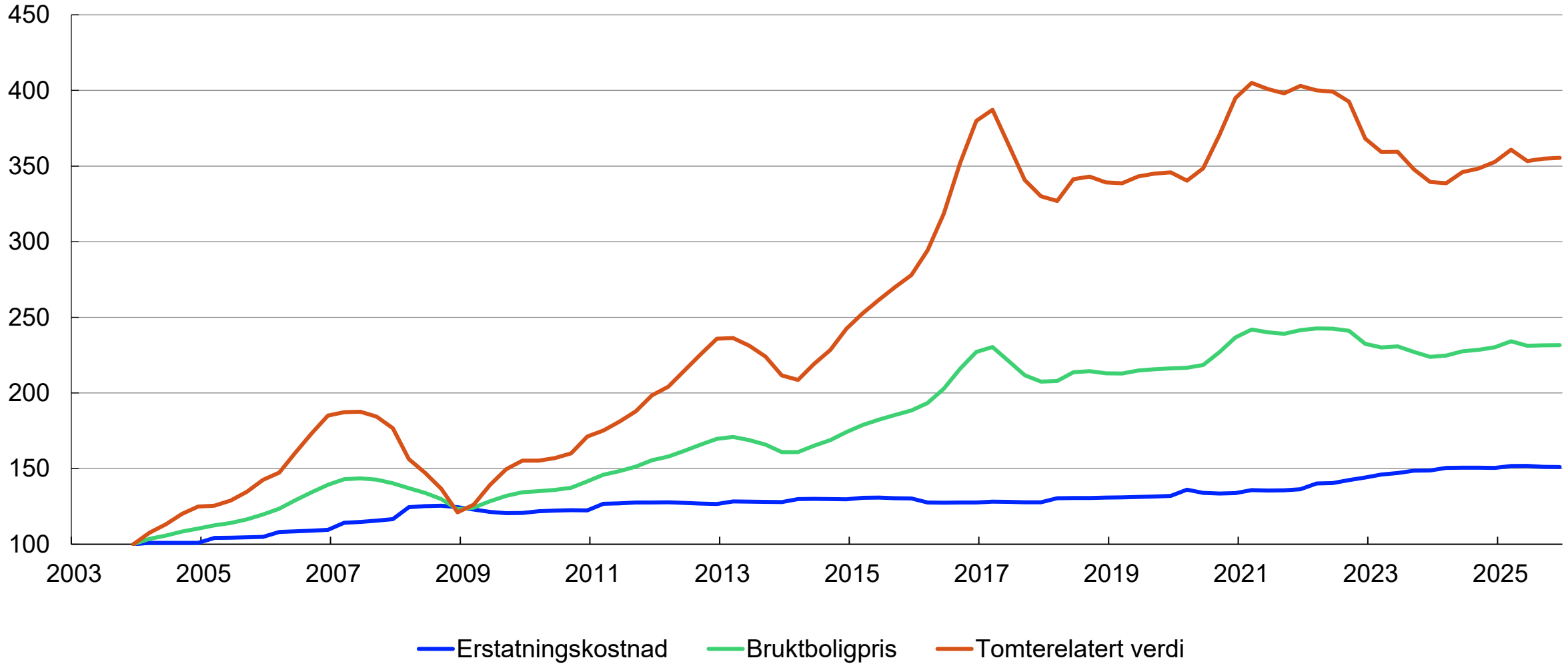
   Materialer, arbeidskraft og finansiering i byggeperioden. Utvikling over tid.

2. **Aldersjustering**

   Estimert ved regresjonsanalyse av boligtransaksjoner i Oslo, med kontroll for størrelse og beliggenhet.

Tomterelatert verdi har både økt mer og svingt mer enn erstatningskostnaden

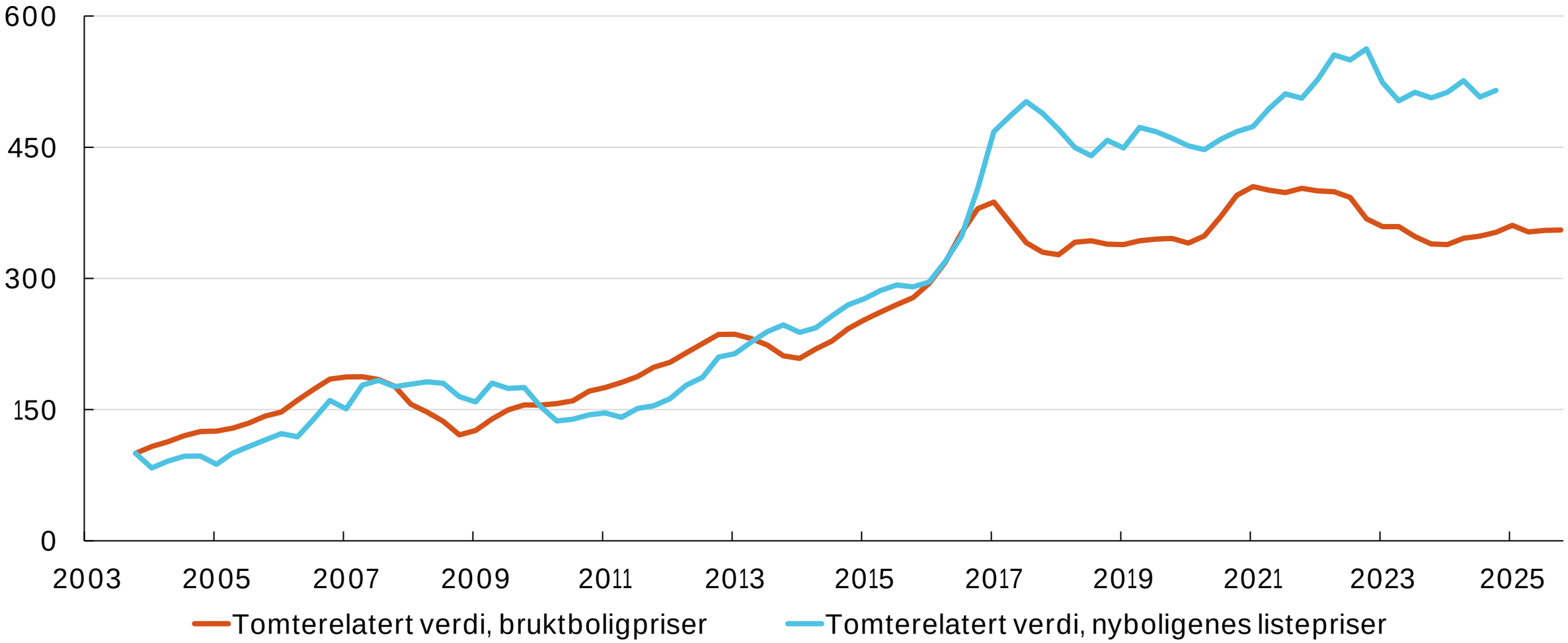
Reelle indekser. 4. kvartal 2003 = 100

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Kartverket, Norsk Prisbok, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Nyboligmarkedet ser ut til å tilpasse seg mer gjennom aktivitet enn priser

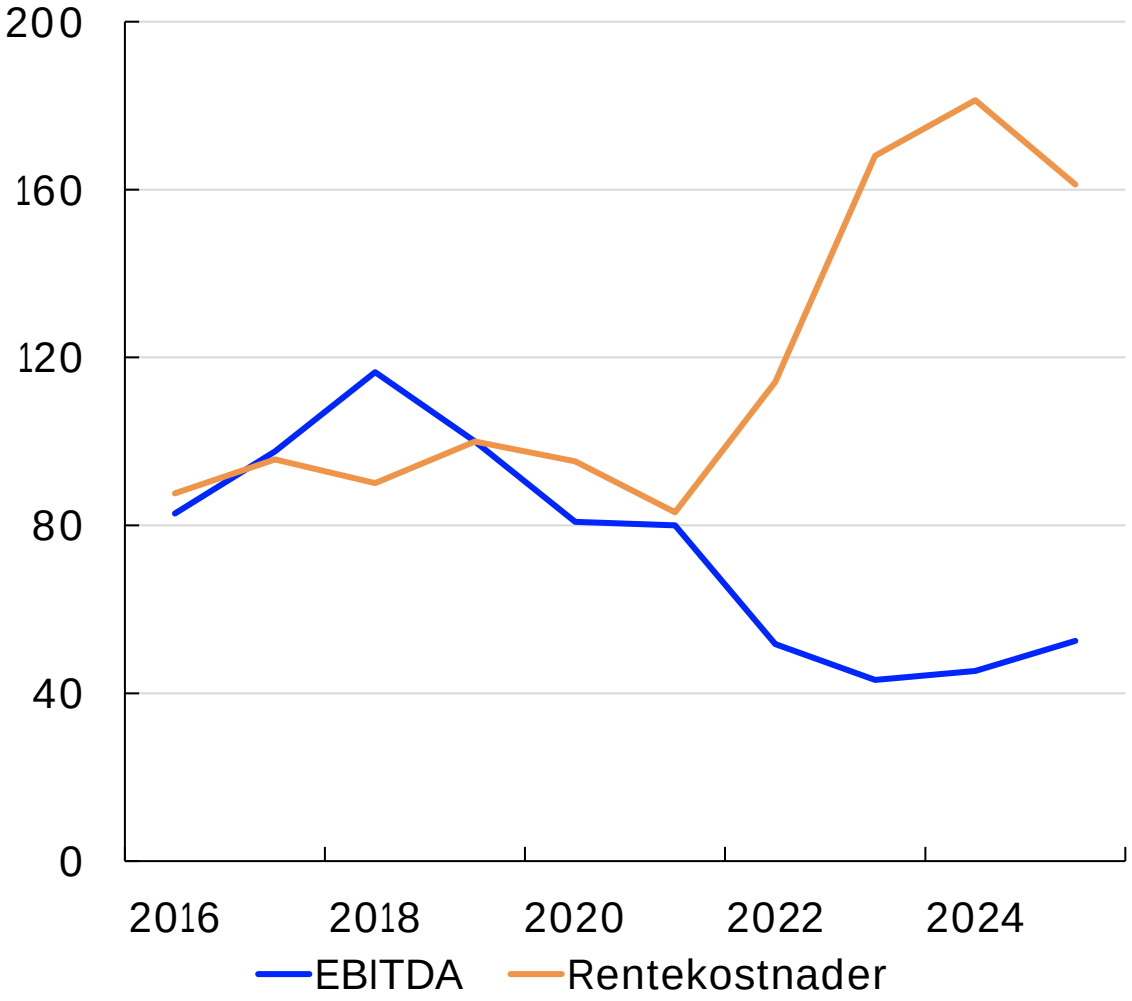
Reelle indekser. 4. kvartal 2003 = 100

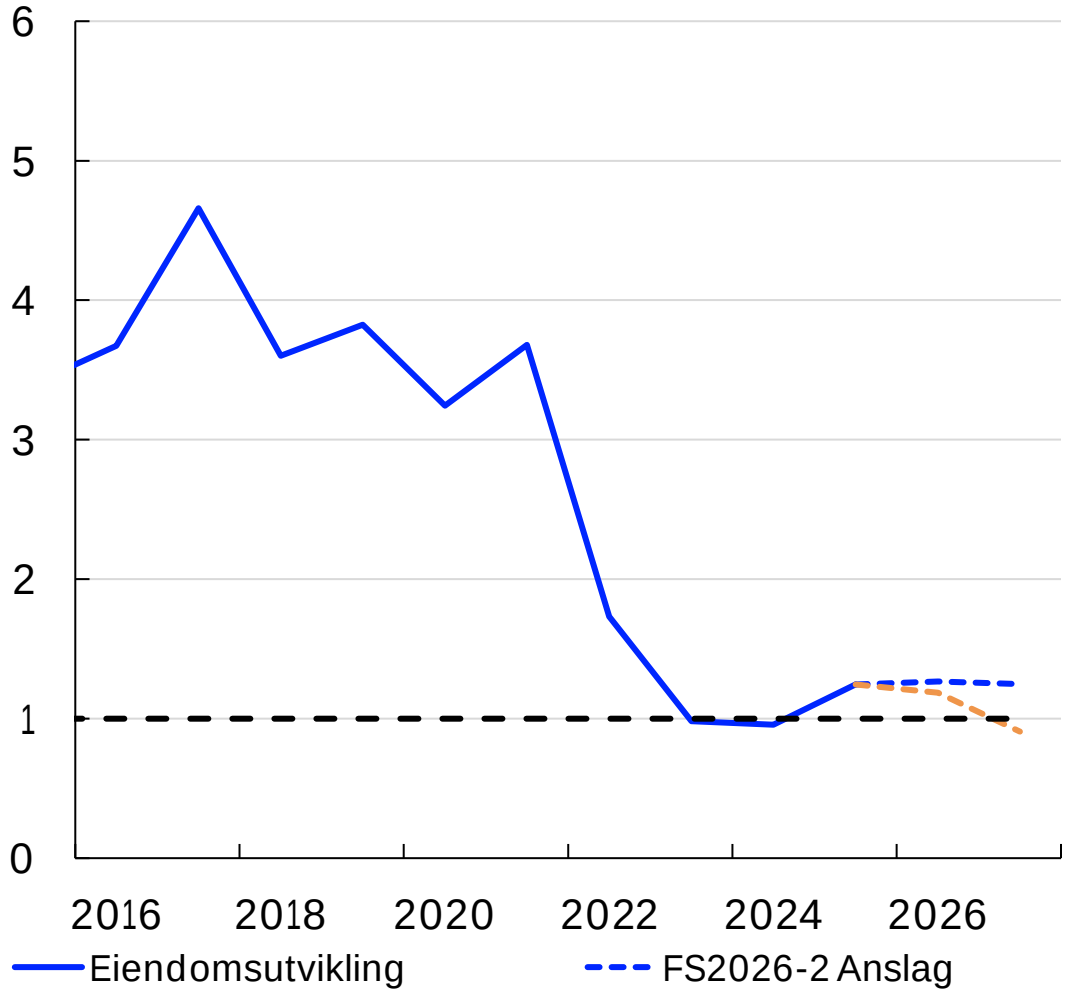

Kilder: ECON Nye boliger, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Kartverket, Norsk Prisbok, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Rentedekningen hos eiendomsutviklerne har bedret seg til tross for lav byggeaktivitet

EBITDA og rentekostnader. Indeksert. 2019 = 100. Rentedekningsgrad (ICR)

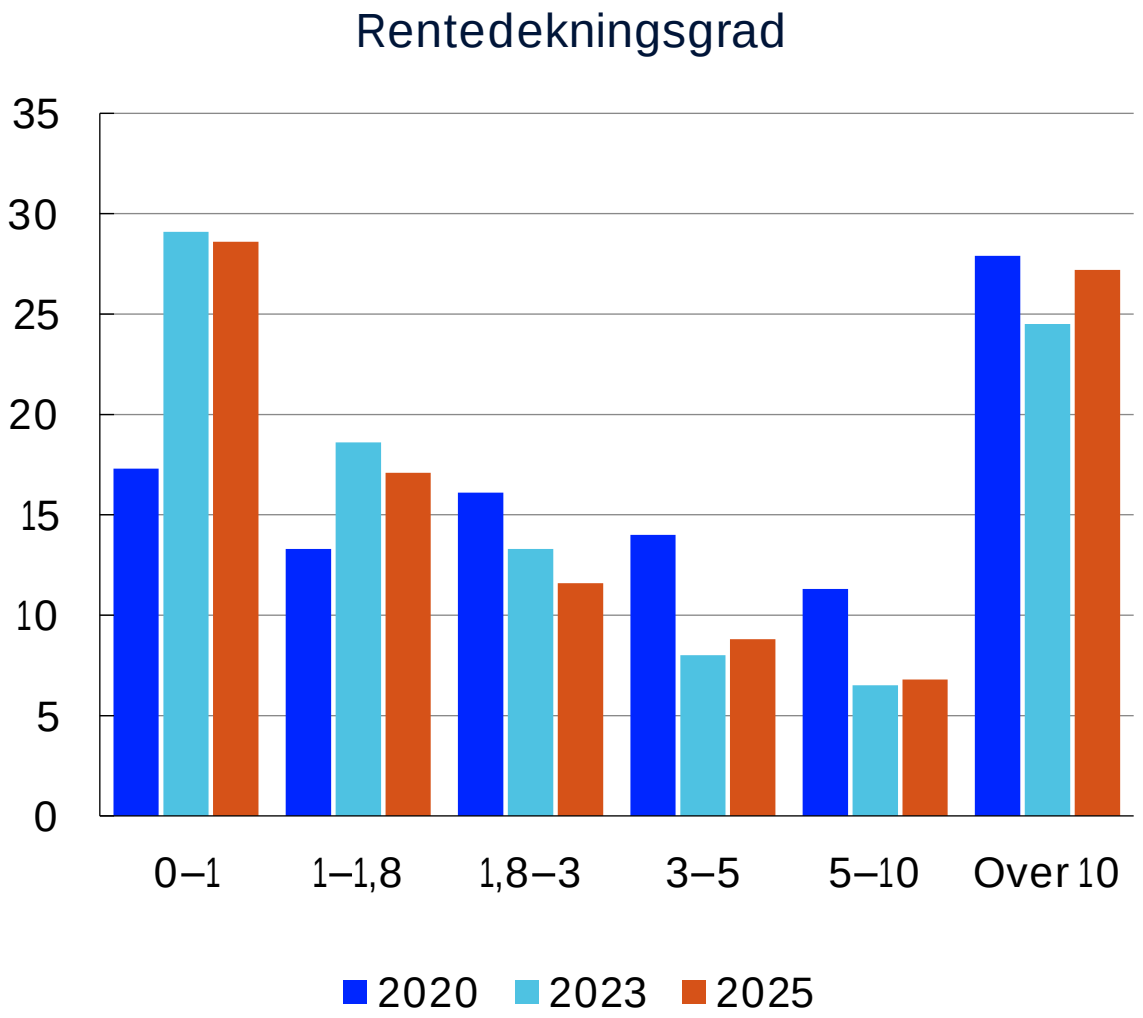

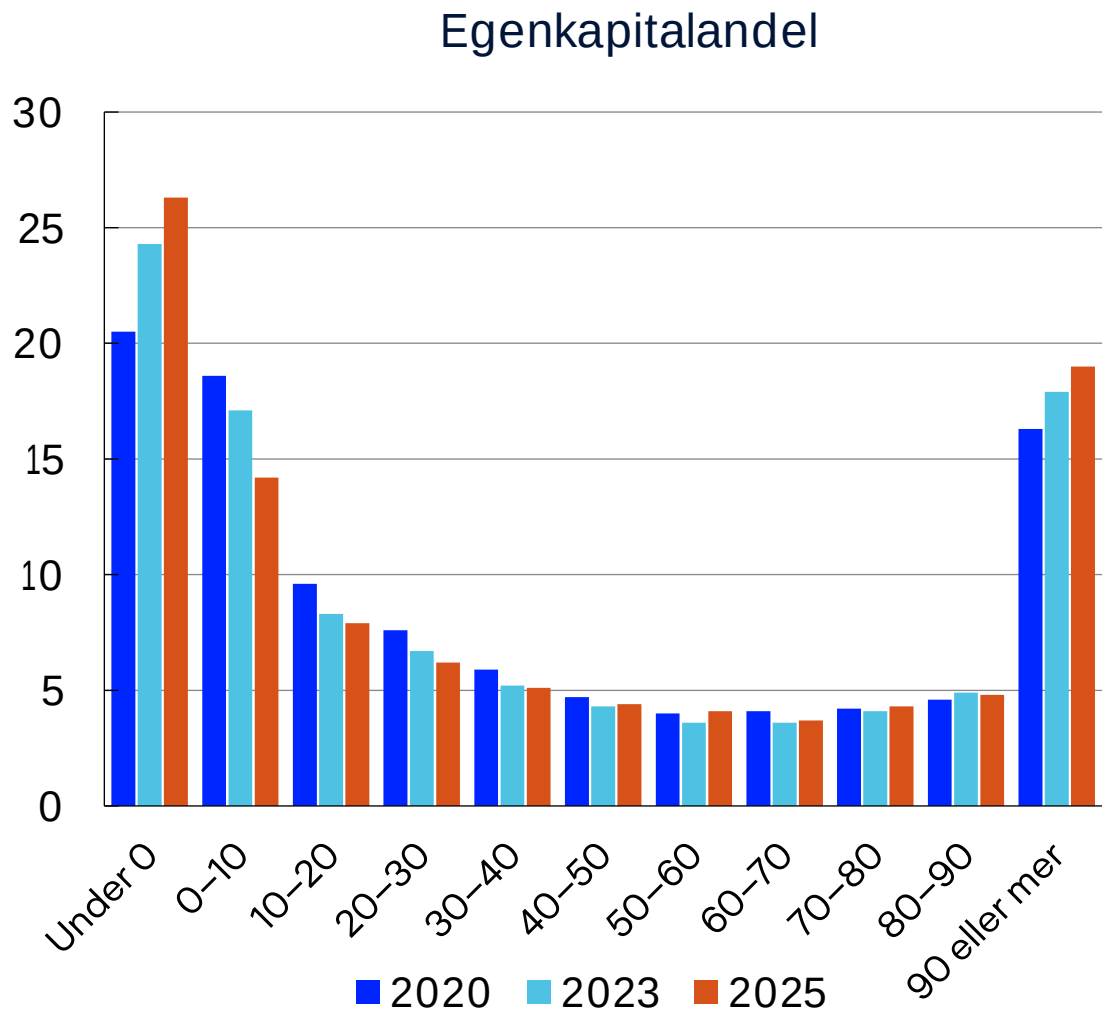

Kilder: Brønnøysundregistrene, Dun & Bradstreet og Norges Bank

Bedringen er ikke bredt fordelt blant eiendomsutviklerne

Fordeling etter rentedekningsgrad og egenkapitalandel. Andel foretak. Prosent

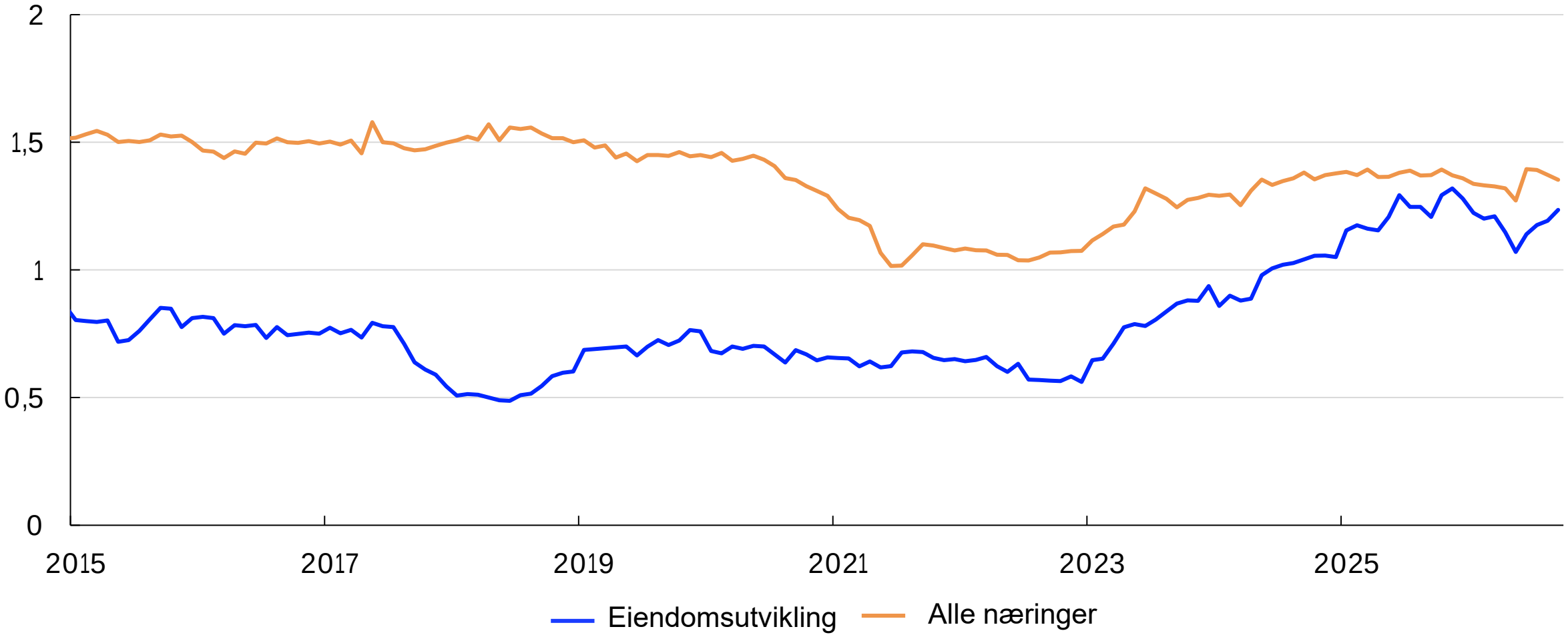

Kilder: Brønnøysundregistrene, Dun & Bradstreet og Norges Bank

Konkursandelen har økt markert blant eiendomsutviklerne

Andelen foretak som har gått konkurs siste 12 mnd. Prosent

Kilder: Brønnøysundregistrene, Dun & Bradstreet, Finanstilsynet og Norges Bank

Oppsummering

Svak prosjektøkonomi holder boligbyggingen nede

Tomterelaterte verdier har økt mer og svingt mer enn erstatningskostnadene

Tomterelaterte verdier beregnet fra nyboliglistepriser har økt mer enn tilsvarende verdier beregnet fra bruktboligpriser

Eiendomsutviklernes finansielle stilling har bedret seg noe, men mange er fortsatt sårbare